

پبلشر عبدالحق اکرم پریشان پبلشنگ پریس ٹریڈنگ باغ کوئٹہ خان شیک کرسیم ایرواف 302 قمر ڈھور یونیورسٹی کیمپس فیصلہ جناح روڈ کوئٹہ تالان کرے

16 مئی 2024ء

رسم الخط ناول کی اک

تو تینا ہمورویہ ٹی بدلی انگ کتو۔ ایلو بولی تون تعلقہ ارمنگ یا
او فقا ادب تون است خواہی ننگ، اوفتے خوننگ یا چین بولی سیٹی
نوشت ننگ کتین اٹ بدء ہیبت اس اف۔ ولے بین بولی سے نا
گراٹم وراہپنڈ اتز تندء درساتینا بولی نا دروشم ء بدل ننگ آن
براہوٹی بولی ء بھلو خان آن اس رینگانے۔ منتے کہ براہوٹی بولی نا
ساڑی کیشتری نوشت آتیتی سنے پدر بولی تا متل، و سابہت،
بجازی و استعاره غاٹا لوزی معدہ غاک دوئی مریرہ۔ نن خندہ کہ
”دودھ کا دودھ، پانی کا پانی“ ء ”ویر ویر سلے، پاٹ پاٹ۔ ہندن
مٹ کر وک امواد آتیتی داوڑا نوشت اک ہم شنگرہ کہ ”مون ء
تینا نے آن ای ہم ہر سانس“۔ دا نوشتی ڈر وشم س بندغ ء چچ
گہس تینا گنڈ آچنگ کتے، و سنے دا دروشم اٹ مونی دانا گمان
ارے۔ داڑان ایڑتہ را کہ داوڑا نوشت کر وک اک ستر آتے مونی
پدی ننگ و ستر اتحققی آہائی ء بدل ننگ ناسح قہی ء کیرہ ء اوک
داڑن دادلیم ہم ایڑہ کہ ہندا ہمورویہ ء ہرنسے لس بندغ آن جتا
کیک۔ و ولدا اوک ترہ خلوک آسبز ”نوشتکار احساس مریک“ یا
”لس بندغ و نوشتکار سے ٹی فرق مریک“ آتے دلیل نا وڑا اٹ
پیش کیرہ۔ براہوٹی بولی ء نستان تیان چنگنگ و انا ادب ء لس
بندغ آن حوک شاعرنگ کن رانگی تے پاش ننگ نا گرج ء، و
داڑن تینائی گری، سنگتی و کردہ ٹی حوک تیان ایڑتہ کاریم کروٹی
مریک۔

تقدیر نگاری (Criticism)

آدینک اٹ ختنگ، بلکن ادب نا
رٹیکو تخلیقی صنف آتیت بنا غاٹا ہندا
رجان آتہ رند اک دو ہریرہ، روایت
آتا تعمیر و تکمیل نا بنا ہم تقدیر آن
مریک، آرمونہ خاتیتی ہم کل آن
سنت اونا مون پاش مریک، تقدیر نا
سوب آن ادب ء اونا روایت نا
احساس مریک۔ تقدیر نا احساس اونی
ارے پسکن ء زند اس پسکن ء کسر و
پسکن ء سوج اس ودی کیک۔ ہندن
او ادب ء اسے پسکن ء کسر آتے
شاٹنگ، ہندن ادب نا روایت اک
تقدیر نا نا ہار جوڑ مریرہ۔ و تقدیر تیت
ادب نا مک اٹ تینا روایت نا تکمیل
ء کیک۔

اس گچھن ء پوکار خوجا اس محاسن شافع
ء گڑا سے، ولے داسد ابا قاعدہ اس علم
اس جوڑ سنے، ہندن دا بارو اتیاز فزح
پوری تینا کتاب ”ادبیات و اصول نقد“
اٹ فن نقد نا بارو ات مسد اصول
پارینے تفریح، حکم و پٹ و پول۔ ہرا
بندغ اگا سرتاب سے آتقدیر کیک،
اوڑ کن المی ء کہ او دسے اسے وار
خوڑت خوانے پیر مرے و داڑون
اور داسر حال ناچین چندی کتاب آتے
خوانے، منتے کہ داڑان ہیر س اہو
کتاب نا جواتی گندی تے پاش ننگ
کیک۔“
دنیاٹی ہرا دسہ خاص ء ماحول اس
خاص ء دور دسہ خاص ء راج سے نا
ودی مروک ء گڑا سے، و دا ہیبت
راست ء کہ ادب ہندا گڑا تیان متاثر
ختنگ، ہندا خاطر آن ادیب ء ہمو
ادب ء سر چند متنگ کہ ہمو خاص اگا
اگر یزی ادب نا اثر آتہ چچ ء وڑا سے نا
تقدیر نا روایت آتہ رند اک دو ہریرہ،
ارو ادب نا مشاعرہ و تذکرہ خاتیتی
تقدیر نا بندوی وڑ و ڈول ء پنگ
مریک، ہندن اردو ٹی تذکرہ نگاری نا
روایت آن تقدیر نا بنا مریک۔
تقدیر نا دستخ و پورو ننگ کن سنے
جمالیاتی اصول آتیان ہیر تینا ذوق
ء ہم ہروٹی حکم، ہر فن پارہ ٹی اسے نا
اس دستخ اس ضرور مریک، ہندا سوب
آن اخلاقی و سیاسی وڑا اٹ دانا
فکری سر حال آتے اٹ و ترازو
سے ٹی لازمی تول کوٹی حکم، ہندن
ادب و تقدیر اٹ روایت آتہ اہبت آن
نعم متنگ کیک، منتے کچھن ادب
معنوی وڑ و ڈول اٹ پنگ، اخلاقی
تقدیر نا سر حال معدہ دلالت ء تالان
تقدیر کن کسر پیک۔ ڈاکٹر عبادت
بریلوی تینا کتاب ”اردو میں روایت
اور تجربے“ ٹی نوشت کیک:
”تقدیر ادب نا سچ گچھن ء سچ سے،
ادب نا بندوی رجان آتہ کس ہندا

سید محبوب شاہ

تقدیر عربی زبان نا لوزا سے، اگر یزی
اصطلاح ٹی داسے (Criticism)
پارہ۔ تقدیر نا اصل معدہ داسے کہ سہی ء
سہی و غلط ء غلط پانگ، کس انا عیب
آتے پاش ننگ، تبرہ ننگ کس آکنتہ
چینی کن تقدیر نا لوز کاریم اٹ بریک۔
ہندن راست پانگ و حق نا کسرات
سنے تینا مزل اسکان سر ننگ کن تقدیر نا
مک ء کیک، ہندن تقدیر ہم ادب نا
اسرٹخ سے، ہندا سوب آن ادب و
تقدیر اسے ایوان جماعتک کہے۔ اگہ
ادب نا شون و تخلیق اٹ تقدیر نا بیاند
وار متف و توادب ء مستحی ء کسر آتے آ
شاہنگ بھارتخت مریک، ادب نا ہر
صنف تقدیر نا محنت ء تقدیر بھوخت و
سفا گرا ڈک پارہ ہرا ناک مک اٹ جوانی
و گندی نادرک لگے، کس نا خلیس آن
ہیرس جوان ء جوان، گندہ ء گندہ نا
بابت معلوماری مرے، بان و پیرین
آگڑا نا فرق ء پاش ننگ، مہنن ء
مہنن، مون اگا مون پاش ننگ،
جاہل و خواندہ نا وزن ء پیرو ارنگتے۔
کیشتری دا خیال کنتنگ کہ ادب آن
تعلقہ اڑا تینا تقدیر تینا ذاتی پسند و ناپسند
آتیا تالان مریک، نقد کن ادب
ادیب نا شخصیت نا بارو ات پٹ و پول
ننگ المی ء، ہندن سنے مصنف نا
سواح ء علم نفسیات نا پڑا ہروٹی حکم،
ادب نا امر ء وڑ اس مرے اوڑا تقدیر نا
سخت اک مریرہ۔ مولوی نور الحسن
”نورالمغات“ اٹ تقدیر نا مفہوم ء داوڑ
نوشت کریئے:
”اصل و نقل نا پچھان، ہندن ء پٹ
و پول اس ہرا کہ سوگ و روزی تے چاڑ
کے، ہراڑان جوانی گندی نا کسرک
پاش مریرہ“ اوصاف نتر اٹ اردو نا

ادب نا بندوی رجان آتہ کس ہندا
کر وٹی حکم، براہوٹی ادب اٹ ترقی
پند مصنف اک تقدیر اخلاقی پیمانہ ٹی
کریئے۔
2۔ جمالیاتی تقدیر۔
جمالیاتی تقدیر ساڑی دوران چٹی آزادیہ
تقدیر ء تقدیر پارہ۔ ادبی تحدیدات دا
تقدیر ہم اگر یزی آتیان سنے دانا بنا ء
یورپ اٹ کام کریئے۔ ایڈگر ایلین پو
ہم داسے شون متنگ اٹ شیخ
بلکوس۔ براہوٹی ادب اٹ ڈاکٹر
عبدالحمد شہاوانی جمالیاتی تحدید اٹ
شیخ کلنے اونا کتاب ”تقدیر“ اٹ ہم
جمالیاتی تقدیر جوان شہرہ کنگانے۔
3۔ راکسی تقدیر۔
ادب وخت اس ہم تہوات روپک اونا
راج اٹون سیالی المی ء۔ مارکی تقدیر
راج اٹ کل رویے غاٹے سر چند متنگ نا
درس ایٹک۔ نوزد بیکو کرن انا گڑ سر
آن مست مارکس و ایٹنگز تقدیر ء پولسن

فکری خوکی

ڈاکٹر سلیم کرد

وطنیت نا کچ اٹنگا تمجیل نوع انسانی
تون لس و ہمہ گیر انا فکیل متنگ
کیک، ای بین الاقوامیت نا ح تف
اٹ، و کائنات کن دادے المی کویہ۔
(میر یوسف عزیز مگسی، بلوچستان
جدید یکم مارچ 1934)۔
انسانی راج ای اٹسہ بھلو بندغ اس ہمو
دوران اٹ و واقعہ غاٹا پدیر لیسہ بدل
متنگ آتیان پاش کیک۔ دا عظیم اٹنگا
انسان تینا پیشرو تان علم و دانش آن فائدہ
ہر ساتینا راجی زند ء علمی وڑا اٹ سپہ
متنگ، پرنگ کن نت دو خلیک۔
بدل مروک اٹ اٹ و مر وک اٹ واقعہ
غاٹے مون اٹخسا تینا راج انا چندری
سپہ غاٹا چاچ ء ہما او فقا ڈکھائی و خوش
تے سنے بیرہ تینا فکر اٹ گندک،
بلکن علمی وڑا اٹ او فقا زند ء بدل
کننگ، راجی زندائی بنداوی و کیشتری
بدلی اٹنگ کن ختنگ۔
بھار اٹنگا خوار و تاش و پانت نا مکم
اٹ عظیم آفسک و فکر آک اسہ
شہبہال و سپہ خاتیان ایڑتہ ء راج
اسے نا بھینگ نا جسد ء مونی اٹنگ
اٹ سر سبب متنگ کریئے۔ اختصا
آن پاک راجی، اقتصادی نظام اس
ٹہینگ نا دا جہانی جم جسد انا قافلہ ٹی
ایلو ڈیہت ماہر اک بلوچستان اٹی ہم
پیدا شریدار سنو۔
تہمتی کرن انسانی راجی زندائی کیشتری
بنداوی بدلی تا کرن انا بین اٹ
چاہنگ۔ سوویت یونین اٹی ودی
مروک اٹ جہانی بدلی ڈغار نا بھلاشغ ء
زہمی کرے، سامراج دشمنی نا چرک
اسہ تحریک اسے نا دروشم اٹ مونی
بس۔
ڈغار نا روشخ انقلاب نامزل نا اولیکوتیو
جوڑس، دا انقلاب نا یک بلوچستان
اٹی پڑی کرن آن ہر جا بیدریگ قبائلی
مزاحمت نا جاگہ غاٹا قومی جمہوری وڑو
ڈول اٹ سیاسی، معاشی و فکری جسد ء
مونی ایڑتہ، ہرا نا مہر میر عبدالحزیر کر و
دیر یوسف عزیز مگسی گوندگرہ۔
اسل ورنائی نا جوش اٹ میر یوسف
عزیز نا انا گت کرزیت آن پدیہمتی
کرن انا مشنیکو دہانی نا بنائی میر غوث
بخش بر جھونمان کرے، و بھارت وڑت
پڑی قبائل نا میر کاروان جوڑس، ہرا
تہمتی کرن انا گڈ سر اسکان بھار
پاداری اٹ و مدلل وڑا اٹ یوسف
عزیز نا ساڑی گری ٹی نظریہ غاٹے
ہندی کرے۔ میر غوث بخش بر جھون
میر یوسف عزیز نا فکر اتون است انا
بب اٹ اسٹ مسرا زمانہ نا ترندی
تون اوار وخت و حالت آتہ اڑا اٹ
مونی گام کرسا ہنا۔
میر یوسف مگسی و میر غوث بخش بر جھون
خانہونی حیثیت، فکر و جہد اٹی حوک
ختنگ، ہر قوم اک بلوچ اشرافیہ

فکری خوکی

ڈاکٹر سلیم کرد

قوام دوستی نا پر خ ء پیدوار وڑ اٹ
چاہسہ۔ اوک پرستش نا ہمو رجان
آتے قومی اشرافیہ نا فائدہ غاٹا
ترجمان پاریرہ، اوک دا فتنے ننگ
نظر قوم پرستی و نسل پرستی نا دوران ججان
آتے قومی اشرافیہ و بڑو کابو ٹی سپہ نا
کچ اٹنگا نظریہ گوندسا اوفتے قومی
جہد کن نستان ناسوب پاریرہ۔
ہر قوم اک قوم دوستی و وطن دوستی نا
نظریہ ء منار۔ ہر قومی تحریک آتیتی
سوج نظر فکر اتون ہم گچھن قوم آتہ
تکجٹی و بین الاقوامیت نا نظریہ نا ککار
متنگ نا سوب ء۔ ہرا اشرافیہ نا کچ
اٹنگا قوم پرستی نا برخلاف ایلو قومی
تحریک و شیعلو و بیدار نا مون اٹ
مروک سپہ نا جہد اتون گندو ک ء۔
میر یوسف عزیز مگسی سیاسی و قومی جہد
اتون اوار اوار زبان، نسل، علاقہ و
ذات پات آن ایڑتہ خوار و کش فگر
اتون ہم گندو ک سکہ، اوخاری کش
سپہ ء ”انقلابی سپہ“ خیال کریکے،
یوسف عزیز دا انقلابی سپہ ء بلوچستان
اٹی اٹنگ کن بھارت بھلو متا ماری
کرے۔
اومعاشی و سیاسی جہد انا پلیٹ فارم آ
اوفتے تینا ایجزڈائی کل آن مونی تھیا،
او فقا وجود ء جہد کن المی گوندا۔ میر
غوث بخش میر یوسف عزیز نا رند ء
درساتینا دور اٹی سیاسی و جمہوری جہد
اتون اوار اوار خوار و کش تحریک
آتون حوک تھیا۔ او فقا اختصا، نظم و
جوڑ و معاشی و سیاسی حق آتے کن توار
چست کرسا ہنا۔ او قومی، سیاسی و
معاشی جہد ء خوار و کش سپہ نا جہد
اتون گندو ک ککاکہ، ہر سیاسی جہد ء
خوار و کش سپہ نا شریرداری آن ہیرس
بے معدہ، بے فائدہ و بے بھرم خیال
کریکے۔
میر یوسف عزیز مگسی ہرا راج انا بندواوی
کیشتری بدلی ء اٹنگ کن ہمو راج انا
چندی تمبہ غاٹا نسلوک بڑو ک چیر نا
ڈیل انا چاچ ء المی گونداکہ، او
بلوچستانی راج انا تھمتی زند تدیوک
چندی سپہ غاٹا علمی وڑا اٹ چاچ ء
بلک، او فقا غم و خوشی، مشکل و گرج آتہ
درک ء علسا او فقا معاشی آسوگی ء تینا
قومی جہد اتون جدلیاتی وڑا اٹ
گندو ک تھیا، او فقا زند ء بڈیفنگ کن
او فقا مشکل آتے تینا قومی انجمن نا
مشور اٹ اولیت ترس، او فقا صف
بندی کن متا ماری کرے، چندی وڑ
تہمت اوفقا معاشی اختصا نا برخلاف
توار چست کرے اودا ہیبت ء جوان
چاہسک کہ معاشی بدلی راجی انقلاب نا
اصل بندوا ء۔ او بلوچ سوسائٹی ء
چلیک کن کا نود آتہ درک ء علسا
اوفتے تینا جہد انا قوت جوڑ کرے۔
نفسیاتی نقد آتیتی وحید زہیر، افضل
مراء، خدا نیاد گل، و بین چندی
ورناک اوارے۔
5۔ تاثیراتی تقدیر۔
تاثراتی تقدیر اٹ سر حال آن زبانت
پانگ نا ہیبت مریک، خیال انا کر مئی
دا ٹی المی اف، وخت اس کہ آرت ء
تاثراتی درشانی آسنا کنتنگ، تاثیراتی
تقدیر اٹ جوزہ غاٹا قدر زیات ء،
تاثراتی نقاد اک تخلیق کار نا هن و ہن
پشادا دے تقدیر نا وڑا اٹ اسے پولسن ء
راہشون اس جوڑ کیرہ، دا تقدیر اٹ
معذہ خان زیات پانگ ء، خیال آن
زیات اسلوب ء اہبت کنتنگ۔
6۔ تاریخی یا سیاسی تقدیر۔
دا تقدیر اٹ مشن نا کر مئی ٹی مطالعہ ء
کر وٹی حکم، دا تقدیر و بستان تقدیر فن
پارہ نا تاریخی تہذیبی پٹ و پول انا

کرے ہر امساوات (لاہور) 17
نومبر 1929ء انا تاک اٹی شہیک
میر غوث بخش بر جھون نا معاشی و
کیشتری بدلی ء اٹنگ کن ہمو راج انا
چندی تمبہ غاٹا نسلوک بڑو ک چیر نا
ڈیل انا چاچ ء المی گونداکہ، او
بلوچستانی راج انا تھمتی زند تدیوک
چندی سپہ غاٹا علمی وڑا اٹ چاچ ء
بلک، او فقا غم و خوشی، مشکل و گرج آتہ
درک ء علسا او فقا معاشی آسوگی ء تینا
قومی جہد اتون جدلیاتی وڑا اٹ
گندو ک تھیا، او فقا زند ء بڈیفنگ کن
او فقا مشکل آتے تینا قومی انجمن نا
مشور اٹ اولیت ترس، او فقا صف
بندی کن متا ماری کرے، چندی وڑ
تہمت اوفقا معاشی اختصا نا برخلاف
توار چست کرے اودا ہیبت ء جوان
چاہسک کہ معاشی بدلی راجی انقلاب نا
اصل بندوا ء۔ او بلوچ سوسائٹی ء
چلیک کن کا نود آتہ درک ء علسا
اوفتے تینا جہد انا قوت جوڑ کرے۔
سیاست نا بھارتے نسل کرے۔
ملکی و جہانی حالت و واقعہ غاٹا بھلو
مطالعہ اس کرے، علی گڑھ آن پدی
بس تو سیاست آن ہیرس متنگ
کوٹکہ۔ کراچی ٹی ”انجمن اصلاح
بلوچاں“ چینی ء تحظیم اسے ٹی ہنا۔
1939ء ٹی مونتوگ اٹی اڈ بلوک
”قوات اسٹیٹ نیشنل پارٹی“ نا
کونشن اٹی انجمن اصلاح بلوچاں نا
نمائندہ نا حیثیت اٹ شیخ بلک، دا
جاگہ نا حالت و واقعہ غاٹے ہر س
نیشنل پارٹی ٹی ہنا۔
میر یوسف مگسی و میر غوث بخش
بر جھون پرستی و وطن دوستی قوم پرستی و

فکری خوکی
ڈاکٹر سلیم کرد
جمالیاتی تقدیر
تقدیر نا دستخ و پورو ننگ کن سنے
جمالیاتی اصول آتیان ہیر تینا ذوق
ء ہم ہروٹی حکم، ہر فن پارہ ٹی اسے نا
اس دستخ اس ضرور مریک، ہندا سوب
آن اخلاقی و سیاسی وڑا اٹ دانا
فکری سر حال آتے اٹ و ترازو
سے ٹی لازمی تول کوٹی حکم، ہندن
ادب و تقدیر اٹ روایت آتہ اہبت آن
نعم متنگ کیک، منتے کچھن ادب
معنوی وڑ و ڈول اٹ پنگ، اخلاقی
تقدیر نا سر حال معدہ دلالت ء تالان
تقدیر کن کسر پیک۔ ڈاکٹر عبادت
بریلوی تینا کتاب ”اردو میں روایت
اور تجربے“ ٹی نوشت کیک:
”تقدیر ادب نا سچ گچھن ء سچ سے،
ادب نا بندوی رجان آتہ کس ہندا
کر وٹی حکم، براہوٹی ادب اٹ ترقی
پند مصنف اک تقدیر اخلاقی پیمانہ ٹی
کریئے۔
2۔ جمالیاتی تقدیر۔
جمالیاتی تقدیر ساڑی دوران چٹی آزادیہ
تقدیر ء تقدیر پارہ۔ ادبی تحدیدات دا
تقدیر ہم اگر یزی آتیان سنے دانا بنا ء
یورپ اٹ کام کریئے۔ ایڈگر ایلین پو
ہم داسے شون متنگ اٹ شیخ
بلکوس۔ براہوٹی ادب اٹ ڈاکٹر
عبدالحمد شہاوانی جمالیاتی تحدید اٹ
شیخ کلنے اونا کتاب ”تقدیر“ اٹ ہم
جمالیاتی تقدیر جوان شہرہ کنگانے۔
3۔ راکسی تقدیر۔
ادب وخت اس ہم تہوات روپک اونا
راج اٹون سیالی المی ء۔ مارکی تقدیر
راج اٹ کل رویے غاٹے سر چند متنگ نا
درس ایٹک۔ نوزد بیکو کرن انا گڑ سر
آن مست مارکس و ایٹنگز تقدیر ء پولسن

فکری خوکی

ڈاکٹر سلیم کرد

کچھن ننگ کن عظیم معاشی ڈٹ ڈول
جوڑ کرے و اوفتے تینا جہد انا خوج
اٹ عملی پڑا آس۔ اس نا ڈغار سے
سیر میر ننگ کن کیر قمر واہ ء جوڑ
کرنے، تینا جہد انا میرات آتا
کشاری اصلاحات نافذ کرسا غریب
بے ڈغار کشار کرتے ڈغار ترس،
اس نا معاشی حالت ء کچھن ننگ کن
روزگار نا وڑ جوڑ ننگ کن کل ننگ ء
تینا تفصیحی جہد اٹکل آن مونی تھیا۔
میر یوسف عزیز اٹبار میر غوث بخش
بر جھون راجی بدلی کن معاشی سیاسی و
نظریاتی جہد ء اہمیت ترس، یوسف
اٹبار میر غوث بخش بر جھون ہم معاشی
جہد انا اہم اٹنگا کر ڈار تیان نا سسک۔ او
ہم یوسف نارند ء درساتینا جہد ء بے
رنگ، نسب و نسل، علاقہ چچ اڈ دنیا نا
خوار و کش آتہ جہد اتون گندا۔
پاکستان اٹی ٹریڈ یونین تحریک نا بڑو
کابو کبھی راہبٹوک میر صاحب نا
پارٹی ٹی ترس۔
میر یوسف عزیز مگسی سیاسی جہد ء ہر
وڑ انا نظم و بیدار، اختصا آن خلاسی
متنگ کن شعوری وڑا اٹ اس نا بھلو
کچ اسے تون اوار اقتدار اڑو راک
متنگ نا جہد ککاکہ، او سیاسی جہد انا دا
او فقا آتے ہم چاہسک۔ یوسف تون
بلوچ سیاسی دانشور اٹاسر بھلو کچ اس
نسک، ہرا نا سوب آن او چلو وخت
اسے ٹی بھارت ترندی اٹ سر سہمی تا کتد
اگا کرسا تینا اس نا قومی و سپہ ٹی
فائدہ غاٹا تر جہانی ء کرسا ہنا۔
میر یوسف عزیز اٹبار میر غوث بخش
بر جھون قومی و سپہ ٹی بے ہر بریر نا نظم
و اختصا نا برخلاف بدل مروک آ
دخت و خاص حالت آتیتی اطلاق
متنگ کروک سیاسی جہد انا وڑتے
آرموندہ کرے۔ میر غوث بخش بر جھون
تینا دور اٹی ایلو جمہوری واکدار آتہ
شریرداری ٹی جمہوری جہد اٹی اسہ
کچھن ایسیا راج ہاشون اسے نا وڑا اٹ
مونی بس، و کاروان جمہور نا مہر
میں۔
میر یوسف عزیز مگسی تینا گونڈا نگا زند
اٹی چچ ء نظریاتی اسٹیڈی سرکل اسے
آن فائدہ ہر فونیس۔ ولے خدا داد
لاکھی نا سوب آن ارتقا ء نا فلسفہ غاٹا
معلومدار کس، او مروداری نا تہنا انا
چک و داڑ و پچش نا نقاد آتہ تین پی
تین شریرداری آن ارتقا ء نا روم ء
سپہ مسک۔ اومعاشی و سیاسی مشکل آتہ
علمی وڑا اٹ درک ء علسا اوفتے سوگو
بندا اوتیا مونی ایس۔
میر یوسف مگسی و اونا سنگت اک قومی
جمہوری نظریہ تیارہ، ہرا کلک پد مٹوک
آتیتی تاریخی تقدیر نا گند بریک۔
7۔ سماجیاتی تقدیر۔
سماجیاتی تقدیر لسانات نا جدید نظریہ
غاٹا تالان ء تقدیر اسے، ہرا ک تخلیق نا
ساخت اٹ اوار مسرا کسر پیک، اردو
ادب اٹ ڈاکٹر ویر آغا، ڈاکٹر نعیم
اعظمی، ڈاکٹر گوپی چند نارنگ و ڈاکٹر
عباس نیبڑ سماجیاتی تقدیر نا بارو ات
نوشت کریئے۔ ہندن براہوٹی ادب اٹ
ڈاکٹر عبدالرحمان براہوٹی، گڑاس
اگر یزی نوشت کار، ڈاکٹر اہلیا ت سنی، میر
عاقل خان مینگل آن ہیرس گڑاس
پن نوشت کار ہم سماجیاتی تقدیر نوشت
کریئے۔

کچھن ننگ کن عظیم معاشی ڈٹ ڈول
جوڑ کرے و اوفتے تینا جہد انا خوج
اٹ عملی پڑا آس۔ اس نا ڈغار سے
سیر میر ننگ کن کیر قمر واہ ء جوڑ
کرنے، تینا جہد انا میرات آتا
کشاری اصلاحات نافذ کرسا غریب
بے ڈغار کشار کرتے ڈغار ترس،
اس نا معاشی حالت ء کچھن ننگ کن
روزگار نا وڑ جوڑ ننگ کن کل ننگ ء
تینا تفصیحی جہد اٹکل آن مونی تھیا۔
میر یوسف عزیز اٹبار میر غوث بخش
بر جھون راجی بدلی کن معاشی سیاسی و
نظریاتی جہد ء اہمیت ترس، یوسف
اٹبار میر غوث بخش بر جھون ہم معاشی
جہد انا اہم اٹنگا کر ڈار تیان نا سسک۔ او
ہم یوسف نارند ء درساتینا جہد ء بے
رنگ، نسب و نسل، علاقہ چچ اڈ دنیا نا
خوار و کش آتہ جہد اتون گندا۔
پاکستان اٹی ٹریڈ یونین تحریک نا بڑو
کابو کبھی راہبٹوک میر صاحب نا
پارٹی ٹی ترس۔
میر یوسف عزیز مگسی سیاسی جہد ء ہر
وڑ انا نظم و بیدار، اختصا آن خلاسی
متنگ کن شعوری وڑا اٹ اس نا بھلو
کچ اسے تون اوار اقتدار اڑو راک
متنگ نا جہد ککاکہ، او سیاسی جہد انا دا
او فقا آتے ہم چاہسک۔ یوسف تون
بلوچ سیاسی دانشور اٹاسر بھلو کچ اس
نسک، ہرا نا سوب آن او چلو وخت
اسے ٹی بھارت ترندی اٹ سر سہمی تا کتد
اگا کرسا تینا اس نا قومی و سپہ ٹی
فائدہ غاٹا تر جہانی ء کرسا ہنا۔
میر یوسف عزیز اٹبار میر غوث بخش
بر جھون قومی و سپہ ٹی بے ہر بریر نا نظم
و اختصا نا برخلاف بدل مروک آ
دخت و خاص حالت آتیتی اطلاق
متنگ کروک سیاسی جہد انا وڑتے
آرموندہ کرے۔ میر غوث بخش بر جھون
تینا دور اٹی ایلو جمہوری واکدار آتہ
شریرداری ٹی جمہوری جہد اٹی اسہ
کچھن ایسیا راج ہاشون اسے نا وڑا اٹ
مونی بس، و کاروان جمہور نا مہر
میں۔
میر یوسف عزیز مگسی تینا گونڈا نگا زند
اٹی چچ ء نظریاتی اسٹیڈی سرکل اسے
آن فائدہ ہر فونیس۔ ولے خدا داد
لاکھی نا سوب آن ارتقا ء نا فلسفہ غاٹا
معلومدار کس، او مروداری نا تہنا انا
چک و داڑ و پچش نا نقاد آتہ تین پی
تین شریرداری آن ارتقا ء نا روم ء
سپہ مسک۔ اومعاشی و سیاسی مشکل آتہ
علمی وڑا اٹ درک ء علسا اوفتے سوگو
بندا اوتیا مونی ایس۔
میر یوسف عزیز مگسی سیاسی جہد ء ہر
وڑ انا نظم و بیدار، اختصا آن خلاسی
متنگ کن شعوری وڑا اٹ اس نا بھلو
کچ اسے تون اوار اقتدار اڑو راک
متنگ نا جہد ککاکہ، او سیاسی جہد انا دا
او فقا آتے ہم چاہسک۔ یوسف تون
بلوچ سیاسی دانشور اٹاسر بھلو کچ اس
نسک، ہرا نا سوب آن او چلو وخت
اسے ٹی بھارت ترندی اٹ سر سہمی تا کتد
اگا کرسا تینا اس نا قومی و سپہ ٹی
فائدہ غاٹا تر جہانی ء کرسا ہنا۔
میر یوسف عزیز اٹبار میر غوث بخش
بر جھون قومی و سپہ ٹی بے ہر بریر نا نظم
و اختصا نا برخلاف بدل مروک آ
دخت و خاص حالت آتیتی اطلاق
متنگ کروک سیاسی جہد انا وڑتے
آرموندہ کرے۔ میر غوث بخش بر جھون
تینا دور اٹی ایلو جمہوری واکدار آتہ
شریرداری ٹی جمہوری جہد اٹی اسہ
کچھن ایسیا راج ہاشون اسے نا وڑا اٹ
مونی بس، و کاروان جمہور نا مہر
میں۔
میر یوسف عزیز مگسی تینا گونڈا نگا زند
اٹی چچ ء نظریاتی اسٹیڈی سرکل اسے
آن فائدہ ہر فونیس۔ ولے خدا داد
لاکھی نا سوب آن ارتقا ء نا فلسفہ غاٹا
معلومدار کس، او مروداری نا تہنا انا
چک و داڑ و پچش نا نقاد آتہ تین پی
تین شریرداری آن ارتقا ء نا روم ء
سپہ مسک۔ اومعاشی و سیاسی مشکل آتہ
علمی وڑا اٹ درک ء علسا اوفتے سوگو
بندا اوتیا مونی ایس۔
میر یوسف عزیز مگسی سیاسی جہد ء ہر
وڑ انا نظم و بیدار، اختصا آن خلاسی
متنگ کن شعوری وڑا اٹ اس نا بھلو
کچ اسے تون اوار اقتدار اڑو راک
متنگ نا جہد ککاکہ، او سیاسی جہد انا دا
او فقا آتے ہم چاہسک۔ یوسف تون
بلوچ سیاسی دانشور اٹاسر بھلو کچ اس
نسک، ہرا نا سوب آن او چلو وخت
اسے ٹی بھارت ترندی اٹ سر سہمی تا کتد
اگا کرسا تینا اس نا قومی و سپہ ٹی
فائدہ غاٹا تر جہانی ء کرسا ہنا۔
میر یوسف عزیز اٹبار میر غوث بخش
بر جھون قومی و سپہ ٹی بے ہر بریر نا نظم
و اختصا نا برخلاف بدل مروک آ
دخت و خاص حالت آتیتی اطلاق
متنگ کروک سیاسی جہد انا وڑتے
آرموندہ کرے۔ میر غوث بخش بر جھون
تینا دور اٹی ایلو جمہوری واکدار آتہ
شریرداری ٹی جمہوری جہد اٹی اسہ
کچھن ایسیا راج ہاشون اسے نا وڑا اٹ
مونی بس، و کاروان جمہور نا مہر
میں۔
میر یوسف عزیز مگسی تینا گونڈا نگا زند
اٹی چچ ء نظریاتی اسٹیڈی سرکل اسے
آن فائدہ ہر فونیس۔ ولے خدا داد
لاکھی نا سوب آن ارتقا ء نا فلسفہ غاٹا
معلومدار کس، او مروداری نا تہنا انا
چک و داڑ و پچش نا نقاد آتہ تین پی
تین شریرداری آن ارتقا ء نا روم ء
سپہ مسک۔ اومعاشی و سیاسی مشکل آتہ
علمی وڑا اٹ درک ء علسا اوفتے سوگو
بندا اوتیا مونی ایس۔
میر یوسف عزیز مگسی سیاسی جہد ء ہر
وڑ انا نظم و بیدار، اختصا آن خلاسی
متنگ کن شعوری وڑا اٹ اس نا بھلو
کچ اسے تون اوار اقتدار اڑو راک
متنگ نا جہد ککاکہ، او سیاسی جہد انا دا
او فقا آتے ہم چاہسک۔ یوسف تون
بلوچ سیاسی دانشور اٹاسر بھلو کچ اس
نسک، ہرا نا سوب آن او چلو وخت
اسے ٹی بھارت ترندی اٹ سر سہمی تا کتد
اگا کرسا تینا اس نا قومی و سپہ ٹی
فائدہ غاٹا تر جہانی ء کرسا ہنا۔
میر یوسف عزیز اٹبار میر غوث بخش
بر جھون قومی و سپہ ٹی بے ہر بریر نا نظم
و اختصا نا برخلاف بدل مروک آ
دخت و خاص حالت آتیتی اطلاق
متنگ کروک سیاسی جہد انا وڑتے
آرموندہ کرے۔ میر غوث بخش بر جھون
تینا دور اٹی ایلو جمہوری واکدار آتہ
شریرداری ٹی جمہوری جہد اٹی اسہ
کچھن ایسیا راج ہاشون اسے نا وڑا اٹ
مونی بس، و کاروان جمہور نا مہر
میں۔
میر یوسف عزیز مگسی تینا گونڈا نگا زند
اٹی چچ ء نظریاتی اسٹیڈی سرکل اسے
آن فائدہ ہر فونیس۔ ولے خدا داد
لاکھی نا سوب آن ارتقا ء نا فلسفہ غاٹا
معلومدار کس، او مروداری نا تہنا انا
چک و داڑ و پچش نا نقاد آتہ تین پی
تین شریرداری آن ارتقا ء نا روم ء
سپہ مسک۔ اومعاشی و سیاسی مشکل آتہ
علمی وڑا اٹ درک ء علسا اوفتے سوگو
بندا اوتیا مونی ایس۔
میر یوسف عزیز مگسی سیاسی جہد ء ہر
وڑ انا نظم و بیدار، اختصا آن خلاسی
متنگ کن شعوری وڑا اٹ اس نا بھلو
کچ اسے تون اوار اقتدار اڑو راک
متنگ نا جہد ککاکہ، او سیاسی جہد انا دا
او فقا آتے ہم چاہسک۔ یوسف تون
بلوچ سیاسی دانشور اٹاسر بھلو کچ اس
نسک، ہرا نا سوب آن او چلو وخت
اسے ٹی بھارت ترندی اٹ سر سہمی تا کتد
اگا کرسا تینا اس نا قومی و سپہ ٹی
فائدہ غاٹا تر جہانی ء کرسا ہنا۔
میر یوسف عزیز اٹبار میر غوث بخش
بر جھون قومی و سپہ ٹی بے ہر بریر نا نظم
و اختصا نا برخلاف بدل مروک آ
دخت و خاص حالت آتیتی اطلاق
متنگ کروک سیاسی جہد انا وڑتے
آرموندہ کرے۔ میر غوث بخش بر جھون
تینا دور اٹی ایلو جمہوری واکدار آتہ
شریرداری ٹی جمہوری جہد اٹی اسہ
کچھن ایسیا راج ہاشون اسے نا وڑا اٹ
مونی بس، و کاروان جمہور نا مہر
میں۔
میر یوسف عزیز مگسی تینا گونڈا نگا زند
اٹی چچ ء نظریاتی اسٹیڈی سرکل اسے
آن فائدہ ہر فونیس۔ ولے خدا داد
لاکھی نا سوب آن ارتقا ء نا فلسفہ غاٹا
معلومدار کس، او مروداری نا تہنا انا
چک و داڑ و پچش نا نقاد آتہ تین پی
تین شریرداری آن ارتقا ء نا روم ء
سپہ مسک۔ اومعاشی و سیاسی مشکل آتہ
علمی وڑا اٹ درک ء علسا اوفتے سوگو
بندا اوتیا مونی ایس۔
میر یوسف عزیز مگسی سیاسی جہد ء ہر
وڑ انا نظم و بیدار، اختصا آن خلاسی
متنگ کن شعوری وڑا اٹ اس نا بھلو
کچ اسے تون اوار اقتدار اڑو راک
متنگ نا جہد ککاکہ، او سیاسی جہد انا دا
او فقا آتے ہم چاہسک۔ یوسف تون
بلوچ سیاسی دانشور اٹاسر بھلو کچ اس
نسک، ہرا نا سوب آن او چلو وخت
اسے ٹی بھارت ترندی اٹ سر سہمی تا کتد
اگا کرسا تینا اس نا قومی و سپہ ٹی
فائدہ غاٹا تر جہانی ء کرسا ہنا۔
میر یوسف عزیز اٹبار میر غوث بخش
بر جھون قومی و سپہ ٹی بے ہر بریر نا نظم
و اختصا نا برخلاف بدل مروک آ
دخت و خاص حالت آتیتی اطلاق
متنگ کروک سیاسی جہد انا وڑتے
آرموندہ کرے۔ میر غوث بخش بر جھون
تینا دور اٹی ایلو جمہوری واکدار آتہ
شریرداری ٹی جمہوری جہد اٹی اسہ
کچھن ایسیا راج ہاشون اسے نا وڑا اٹ
مونی بس، و کاروان جمہور نا مہر
میں۔
میر یوسف عزیز مگسی تینا گونڈا نگا زند
اٹی چچ ء نظریاتی اسٹیڈی سرکل اسے
آن فائدہ ہر فونیس۔ ولے خدا داد
لاکھی نا سوب آن ارتقا ء نا فلسفہ غاٹا
معلومدار کس، او مروداری نا تہنا انا
چک و داڑ و پچش نا نقاد آتہ تین پی
تین شریرداری آن ارتقا ء نا روم ء
سپہ مسک۔ اومعاشی و سیاسی مشکل آتہ
علمی وڑا اٹ درک ء علسا اوفتے سوگو
بندا اوتیا مونی ایس۔
میر یوسف عزیز مگسی سیاسی جہد ء ہر
وڑ انا نظم و بیدار، اختصا آن خلاسی
متنگ کن شعوری وڑا اٹ اس نا بھلو
کچ اسے تون اوار اقتدار اڑو راک
متنگ نا جہد ککاکہ، او سیاسی جہد انا دا
او فقا آتے ہم چاہسک۔ یوسف تون
بلوچ سیاسی دانشور اٹاسر بھلو کچ اس
نسک، ہرا نا سوب آن او چلو وخت
اسے ٹی بھارت ترندی اٹ سر سہمی تا کتد
اگا کرسا تینا اس نا قومی و سپہ ٹی
فائدہ غاٹا تر جہانی ء کرسا ہنا۔
میر یوسف عزیز اٹبار میر غوث بخش
بر جھون قومی و سپہ ٹی بے ہر بریر نا نظم
و اختصا نا برخلاف بدل مروک آ
دخت و خاص حالت آتیتی اطلاق
متنگ کروک سیاسی جہد انا وڑتے
آرموندہ کرے۔ میر غوث بخش بر جھون
تینا دور اٹی ایلو جمہوری واکدار آتہ
شریرداری ٹی جمہوری جہد اٹی اسہ
کچھن ایسیا راج ہاشون اسے نا وڑا اٹ
مونی بس، و کاروان جمہور نا مہر
میں۔
میر یوسف عزیز مگسی تینا گونڈا نگا زند
اٹی چچ ء نظریاتی اسٹیڈی سرکل اسے
آن فائدہ

کوئٹہ وزیر اعلیٰ بلوچستان میر ضیاء اللہ الاکون نے ڈپٹی کمشنری اور صدر انجمن اہل اوروں ڈی کننگ ائی سے...

تعلیم یافتہ و نارتاج اٹ کرڈ

اہمیت جنگ، متیق الرحمن شاہوانی

نوٹندی (آن لائن) ڈپٹی کمشنر چانگی متیق الرحمن شاہوانی پارسیہ کے تعلیم یافتہ اٹکرڈ نارتاج اٹ کرڈ اس امریک ہر افق علاقہ نا شہدائی کی کردہ اہمیت جنگ۔ دا خیال آتا درشانی ۱۲ دوبا دارڈزگیر...

کوئٹہ صوبائی محتسب بلوچستان نذر محمد بلوچ جناب مختصبرائے انسداد ہراسمت فورہ وار سٹیل اس تنگ ائی سے

یک چوٹ کاروائی 127 سبھی باز

انگاریڈ آتیادونی ارادوبہ دارڈزگیر

کوئٹہ (آن لائن) ڈائریکٹر پی ڈی ایم اے بلوچستان فضل نسیم پانچینی پارسیہ کے پرنوکاپ مکان تاجت و اسمانی چنگی تاجت آن 21 بندرڈزوال 35 سبھی باز انا...

بینٹ اٹ بروک آکل بینڈز آک تینا صوبہ

غانا نمائندگی ۶ کیرڈ ڈپٹی چیئرمین بینٹ

کوئٹہ (آن لائن) ڈپٹی چیئرمین سینیٹ سیدال خان ناصر پارسیہ ک کتنا کوشٹ ۶ کیرڈوکل اویان اٹ تولا بلوچستان تون اور پاکستان نا نمائندگی ۶ کرسا ویل آتا البیری ۶...

پنجابی پورڈی سی ہجرت پور میڈیم فریڈہ ترین تون میر محمد آصف خان کوسوہ ناماشی ڈی ڈی اس اوروں ڈی کننگ ائی سے

قادر سیف اللہ گاندھل ٹریڈ کیتھ کالج بریگیڈ میجر مظہر سلطان علیہ السلام آتے پر پردہ داخست آ کالج ناظم وضبطہ و تعلیم و ہنر نا اہمیت ناباروات معلومہ دارڈزگیر

نصیر آباد صوبائی وزیر اعلیٰ گلشن میر محمد صادق عمرانی ڈپٹی کمشنر پتل اسدی تون اوروں ڈی کننگ ائی سے

Advertisement for 'All About #Brahui' featuring online books, interviews, news, novels, and poetry. It includes a list of authors and a website URL: www.talarbrahui.com

گولہ دار رنگ آن گلشن زر، جاگردی نظام، زردو معاش انٹر تھنگ

۶ روینڈو خوردشید عالم

اسلام آباد (اے پی پی) وزیراعظم اتون کوردی نیز موسیانی بدلی رودین خوردشید عالم پارسیہ ک گولہ دار رنگ آن سچ آدینا نا مشی آ علاقہ غانتی گلشن زر، جاگردی نظام، زردو معاش انٹر تھنگ منگ ۶...

کوئٹہ صوبائی وزیر مواصلات و شہدائی سلیم کوسر ویکریز قمری شہ کاہی خان چانگ آن دے کی بائی پاس نا اہمیت جنگ اٹک سے

کوئٹہ لپیکا آریا لوجی بیٹ نا صدر حاجی نعمان ناماشی اریا لوجی اپنی روڈ آگدر جنگ اٹک سے

کوئٹہ میٹرو پولیس انسپکشن پاکستان (کو) ناشر کی ڈی ڈی پورڈ تینی ہولڈر سچ ہانگ تنگ اٹک سے

زیارت ڈی سی لیاقت کاکر ایف اے، ایف ایس سی ناخام نا داخست آہال نا دورہ ۶ کننگ ائی سے

اسلام آباد پنجابی وزیر روینڈو خوردشید عالم دودا سے ناماشی ۶ کننگ ائی سے

کوئٹہ (آن لائن) ڈائریکٹر پی ڈی ایم اے بلوچستان فضل نسیم پانچینی پارسیہ کے پرنوکاپ مکان تاجت و اسمانی چنگی تاجت آن 21 بندرڈزوال 35 سبھی باز انا...

اسلام آباد (اے پی پی) ڈپٹی چیئرمین سینیٹ سیدال خان ناصر پارسیہ ک کتنا کوشٹ ۶ کیرڈوکل اویان اٹ تولا بلوچستان تون اور پاکستان نا نمائندگی ۶ کرسا ویل آتا البیری ۶...

